

5 spørgsmål og svar om jordskælv

Hvad ville der ske, hvis et jordskælv blev målt til 9,9 på Richterskalaen?

Det kraftigste jordskælv nogensinde blev målt til 9,5 på Richterskalaen. Det ramte Chile d. 22. maj 1960. Et jordskælv på 9,9 ville være fire til 10 gange kraftigere end jordskælvet i Chile og dermed frigøre 10 gange så megen kraft = 4 gange så meget energi.

Rystelserne ville derfor kunne mærkes over en 4 gange så lang strækning - dvs. 4.000 km.

Hvad gør man, hvis et jordskælv rammer?

Det vigtigste er at bevare roen. Søg dækning under et tungt bord, dørkarm el.lign., og hold dig væk fra glas, vinduer og tunge bogreoler.

Jordskælv i Danmark er forholdsvis sjældne, og sandsynligheden for at blive ramt af et kraftigt jordskælv lille. Men jordskælv er umulige at forudsige, selvom seismologer har forsket i fænomenet i flere hundrede år.

Europas mest jordskælvsaktive land er Grækenland.

Hvad gør du, hvis du falder ned i en revne, som følge af et jordskælv?

Revner som skyldes jordskælv er ikke særligt dybe. Skulle du være så uheldig at falde ned i en revne, ville du formentlig bare kunne kravle op igen. Det er primært sammenstyrtede bygninger, som forårsager død og ulykke.

Hvorfor opstår jordskælv?

Langt de fleste jordskælv og vulkanudbrud opstår, når de tektoniske plader gnider mod hinanden. Groft sagt er der tre muligheder for „gnideri“:

- Pladerne går fra hinanden
- Pladerne støder sammen
- Pladerne glider forbi hinanden

I alle tre tilfælde giver det anledning til bulder og brag. Men der sker ikke helt det samme i de tre tilfælde – og der er også forskel på, om det er oceanbunds-plader eller kontinent-plader, der mødes.

Hvad er tektoniske plader?

Jordens skorpe er ikke en glat overflade, men består af omkring otte enorme sektioner, kaldet tektoniske plader, der ligger og maser sig mod hinanden. Grænsefladerne mellem de tektoniske plader findes både på landoverfladen og under oceanerne.

Når belastningerne og spændingerne bliver for store, bliver pladerne enten skubbet fra hinanden, eller den ene plade kan synke ned under den anden. Af og til vil de opdæmmede belastninger udløse et jordskælv eller et vulkanudbrud. Sker det under havoverfladen, vil det som regel udløse et kraftigt jordskælv efterfulgt af en tsunami.